

ДОКЛАД

ЗА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТП ДГС „АЛАБАК” ПРЕЗ 2021 Г.

Настоящото проучване е извършено в периода януари-декември 2021 г. във връзка с годишния мониторинг за територията на ТП ДГС „Алабак”. Инвентаризацията и мониторингът са направени съгласно система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Алабак” съгласно изискванията на Критерий 8.2.2 от Националния стандарт за отговорно управление на горите в България.

ДГС „Алабак” обхваща територия от 27002.8 ха (общо – всички видове собственост по ГСП – 2018 год.) и е разположено в богатата и интересна откъм биоразнообразие и природни дадености част на Западни Родопите – Чепинската котловина. Горските екосистеми в района са много ценни от икономическа, екологична и социална гледна точка. Това са високопродуктивните иглолистни и широколистни гори с богат растителен и животински свят. Те притежават изключителна водорегулираща, почвозащитна и противоерозионна роля за тази част на планината.

Поради изтъкнатите причини една значителна част от горите на територията на ДГС „Алабак” се включват в различните категории ВКС. Същевременно голяма част от така определените за ГВКС насаждения попадат в различни категории защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии (ЗРГГЗТ), в т.ч.: вододайни зони, курортни гори, защитени територии и местности, защитени зони по НАТУРА 2000 и пр. Това прави гората в този дял на Родопите изключително значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности, вкл. вече обявените по ЗГ защитни и рекреационни гори и гори в защитени територии. В такива случаи като препоръки и указания за стопанисване и мониторинг се прилагат на първо място указанията в съответните заповеди за обявяване, а след това най-строгия измежду кореспондиращите режими по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

I. ФИНАНСОВ ПЛАН НА СТОПАНСТВОТО.

Изпълнението на Финансовия план на ТП ДГС „Алабак” през 2021 год. е представено в следната таблица:

№	ДЕЙНОСТИ	ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА 2021г.					ОТЧЕТ КЪМ КРАЯ НА ЧЕТВЪРТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2021г.				
		ПРИХОДИ		РАЗХОДИ		ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ	ПРИХОДИ		РАЗХОДИ		ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ
		ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ		ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	ОБЩО	В Т.Ч. ЦУ	
1.	ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА	3 535 891	0	1 051 881	0	2 484 011	3 496 289	0	1 151 646	0	2 344 643
2.	ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ	26 447	0	64 065	0	-37 618	22 096	0	36 657	0	-14 561
3.	ЛОВНОСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ТУРИЗЪМ	48 500	0	146 956	0	-98 456	19 637	0	145 103	0	-125 466
4.	СТРАНИЧНИ ДЕЙНОСТИ	8 000	0	80	0	7 920	4 635	0	42	0	4 593
5.	АДМИНИСТРАТИВНИ И СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ	26 100	0	2 136 615	0	-2 110 515	49 331	0	2 044 275	0	-1 994 944
I.	ВСИЧКО (1+2+3+4+5):	3 644 938	0	3 399 597	0	245 342	3 591 988	0	3 377 723	0	214 264
II.	ФОНД "ИНВЕСТИЦИИ В ГОРИТЕ"		459 245		695			470 685		123	

№	Други показатели	Мярка	Количество
1.	Наличност на склад на добита дървесина към 01.01.2021г.	куб.м.	852
2.	Ползване на дървесина общо към 01.01.2021г.	куб.м.	54 506
3.	Инвестиционна програма към 01.01.2021г.	лв.	43 695
4.	Вземания от клиенти към 01.01.2021г.	лв.	0
5.	Задължения към доставчици към 01.01.2021г.	лв.	36 967
6.	Парични средства в каса към 01.01.2021г.	лв.	0
7.	Парични средства в банка към 01.01.2021г.	лв.	297 938
8.	в т.ч. гаранции	лв.	348 619
9.	Средносписъчна численост на персонала, в т.ч.:	бр.	86
9.1	административен персонал - от прил. 5.1	бр.	13
10.	персонал, зает в стопанската дейност, ловната дейност, услуги и опазване на ГТ - от прил. 5.1	бр.	61
11.	средносписъчен брой работници по дейности в горите - сбор от прил. 1.1, 2, 3.2, и 4	бр.	12

№	Други показатели	Мярка	Количество
1.	Наличност на склад на добита дървесина към 31.12.2021г.	куб.м.	255
2.	Ползване на дървесина общо към 31.12.2021г.	куб.м.	62 242
3.	Инвестиционна програма към 31.12.2021г.	лв.	123
4.	Вземания от клиенти към 31.12.2020г.	лв.	0
5.	Задължения към доставчици към 31.12.2021г.	лв.	62 851
6.	Парични средства в каса към 31.12.2021г.	лв.	0
7.	Парични средства в банка към 31.12.2021г.	лв.	696 284
8.	в т.ч. гаранции	лв.	476 749
9.	Средносписъчна численост на персонала, в т.ч.:	бр.	86
9.1	административен персонал - от прил. 5.1	бр.	13
10.	персонал, зает в стопанската дейност, ловната дейност, услуги и опазване на ГТ - от прил. 5.1	бр.	61
11.	средносписъчен брой работници по дейности в горите - сбор от прил. 1.1, 2, 3.2, и 4	бр.	12

Като цяло Финансовият план на ТП ДГС „Алабак” през 2021 год. се изпълнява в количествено и стойностно отношение, като финансовият резултат е положителен в размер на 214 265 лв.

II. СОЦИАЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ.

Ръководството на ТП ДГС „Алабак” през 2021 год. има подписан колективен трудов договор с две синдикални организации:

- СО на КНСБ в ТП ДГС „Алабак” – Велинград към ФСОГСДП, представлявано от инж. Николай Мишев – председател
- СС на КТ „Подкрепа” в ТП ДГС „Алабак” – Велинград към НФ ЗГС на КТ „Подкрепа”, представлявано от Лазар Марков – председател

Този договор урежда допълнителните договорени условия по въпросите на трудовите и осигурителните отношения отнасящи се до:

- трудово възнаграждение – работна заплата, допълнителни трудови възнаграждения и обезщетения;
- трудова заетост, професионална квалификация и преквалификация;
- безопасност и здраве при работа;
- работно време, почивки и отпуски;

- социални мероприятия;
- условия за синдикална дейност и социално партньорство;
- процедура за присъединяване към КТД.

Няма постъпили жалби от страна на работещите в ТП ДГС „Алабак“ за периода на извършения мониторинг.

1.3. ПЛАН / ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА.

За 2021 година в ТП ДГС „Алабак“ има изготвена и одобрена от директора годишна програма за обучение на служителите и работниците на фирмите изпълнители, в която са заложили следните теми:

- Прилагане на релевантното законодателство.
- Обучение по горска сертификация в т.ч.:
 - общи аспекти и действащи процедури;
 - базови конвенции на МОТ;
 - идентифициране на редки и застрашени видове и мерки за опазване;
 - ГВКС;
 - мерки за опазване на водните ресурси, почвите и биологичното разнообразие при планиране и провеждане на горскостопански дейности
 - екосистемни услуги – поддържане и/или подобряване
 - изготвяне на оценки за потенциалното и реалното въздействие върху околната среда и оценка на социалното въздействие; разработване и прилагане на мерки за ограничаване на негативните въздействия;
 - ползване на търговските марки за горска сертификация.
- Обучение по безопасност и здраве при работа:
 - използване на лични предпазни средства;
 - аспекти свързани с предоставянето на инструктажи на работниците на фирми изпълнители;
 - аспекти на контрола по ползването на лични предпазни средства и подходящо работно облекло от горските работници, изправността на техниката и изпълнението на мерките за безопасна работа в горите;
 - безопасна работа с и третиране на опасни вещества;
 - употреба, приложение и съхраняване на пестициди;
 - прилагане на спешни мерки за неутрализиране на разливи и други инциденти с химикали.
- Обучения за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при провеждане на горскостопанските дейности на територията; техники на поваляне, опазване на водните течения, опазване на почвата и превенция от ерозия, ограничаване на повредите върху оставащите на корен дървета и възобновяването, управление на отпадъците, транспортиране, съхраняване и използване на масла и горива.
 - Съвещание по залесяването.
 - Съвещание по маркиране на лесосечния фонд и качеството по извеждане на отгледни и главни сечи.
 - Обучение по охрана и контрол на горския фонд – откриване на нарушения и съставяне на актове.
 - Обучение за издаване на електронни превозни билети за транспортиране на дървесина.

Заложените в програмата обучения са изпълнени в сроковете, като за целта са изготвени и се съхраняват съответните протоколи с подписите на всички участници.

1.4. ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД ВКЛЮЧИТЕЛНО НА РАБОТНИЦИТЕ НА ПОДИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ.

През 2021 година в ТП ДГС „Алабак“ своевременно се предоставя закупеното чрез обществена поръчка от ЮЦДП облекло и оборудване на работещите в стопанството, като се спазват сроковете и условията определени законово и на подзаконово нормативно ниво.

Редовно се извършват обучения и инструктажи за здравословни и безопасни условия на труд на персонала на стопанството от отговорника по охрана на труда – инж. Здравко Стоилов, а на работниците на подизпълнителите от съответните старши лесничейи на горскостопанския участък, в който се извършва дейността. В резултат на това се попълват и подписват в съответните срокове инструктажни книги или проверовъчни листи за работещите в т.ч. и на външните подизпълнители.

В стопанството се води регистър на трудови злополуки от отговорника по охрана на труда – инж. Здравко Стоилов. През 2021 год. една регистрирана трудова злополука на 26.01.2021 год., за която е издадена заповед от изпълняващия длъжността директор за разследване на случая от назначена комисия. Трудовата злополука е регистрирана в НОИ при спазване на нормативните изисквания.

Трудоустроените лица в ТП ДГС „Алабак“ през 2021 год. са седем броя.

Старши лесничейите и горските стражари редовно извършват проверки за спазване на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд от работниците на подизпълнителите, а резултатите от проверките се отразяват в чек листове, които се съхраняват в досиетата на подотделите.

За трудовата медицина и прегледи на служителите на ТП ДГС „Алабак“ е сключен Договор № 38-Д/10.05.2019г., който е с двегодишен срок. Извършват се профилактични прегледи на служителите. На работещите с компютър се ежегодно се осигуряват очила за корекция на зрението със съответните защиты.

Оценки на риска на работното място са разработени за всяка длъжност от фирмата по цитирания договор за трудова медицина.

V. АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ – СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През 2021 г. с общината и кметствата не бяха направени всички срещи, свързани с обичайната дейност и възможности за поставяне на различни проблеми поради възникналата ситуация и спазване на протиепидемичните мерки срещу разпространението на COVID-19. Ръководството на стопанството остава отворено към всички въпроси от заинтересованите страни независимо от начина, по който са поставени – чрез електронна или друг вид поща.

Сериозно внимание се обръща на въпроса относно задоволяване на нуждите от местното население с дърва за огрев за собствени нужди и дървен материал.

Местното население закупува дърва за огрев от склад на база установен ценоразпис и по тарифа на корен, след предоставени списъци от кмета на общината и кметовете на населените места. Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев.

Ежегодно се публикуват всички предвидени горскостопански дейности в обхвата на ДГС „Алабак“. Обявено е публично (на интернет сайта на стопанството в раздел „Горска сертификация“ и с писма до всички заинтересовани страни по списъка), че всички заинтересовани страни могат да вземат участие във всеки един етап от извършване на мониторинга.

След публикуване на настоящия доклад за мониторинг е планирана среща с всички заинтересовани страни проявяващи интерес.

По надлежния ред с всички заинтересовани страни се съгласуват описаните долу документи, като им се изпраща писмо с информация, къде са публикувани и в какъв срок могат да дават предложения по тях:

- Вътрешни правила за разрешаване на спорове, свързани с правата на собственост и ползване, правата на работниците и местните общности на ТП ДГС „Алабак“;
- Оценка на социалното въздействие от дейността на ТП ДГС „Алабак“;
- Правила за защита на лицата, подаващи сигнали;
- Антикорупционна политика;
- Планирани дейности за текущата година;
- Анализ на екологичните стойности;
- Доклад за проведения мониторинг през предходната година;
- Обявление за участие в мониторинга през настоящата година;
- Анализ на ефекта от дейността на ТП ДГС „Алабак“.

Запознаването на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горска сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии – държавна собственост в обхвата на ТП ДГС „Алабак“ се осъществява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социални ползи от горите.

VI. НЕЗАКОННИ / НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ.

Съществуващата пътна мрежа до почти всяка точка, както и многото населени места на територията ТП ДГС „Алабак“, създава реална предпоставка за извършването на нарушения. Близостта на ромските махали до горските територии, както и високата безработица е причина за нарушения около тях. Ръководството на стопанството набляга на превантивната работа с ромите, като се опитва да им осигури работа към дърводобивните фирми на територията на стопанството, но не всички се ангажират с работа, като единственото им желание е да получат документ за добив на дърва за местно население с намерението за незабавна продажба и бърза печалба.

Общият брой на нарушенията през 2021 г. в ТП ДГС „Алабак“ е 41. Броят на разкритите нарушения е 22, като всичките са по Закона за горите. Броят е приблизително наполовина от констатираните нарушения през 2020 г.

Взаимодействието с други институции, като РУ на МВР – гр. Велинград, прокуратура, РДГ Пазарджик, ИАГ, РСРБЗН Велинград и др. са много добри. Няма проблеми при работа с тях, като винаги се отзовават при подаване на сигнал на телефон 112 и служителите на стопанството получават тяхното активно съдействие при установяване и откриване на извършителите на нарушения. Съставените актове (АУАН) се изпращат в РДГ Пазарджик, тъй като директора на РДГ е административно наказващият орган и издава наказателните постановления.

През 2021г. няма наложени дисциплинарни наказания на служители, включително и имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горските територии.

За подобряване опазването на горските територии и предотвратяване на нарушенията, се изготвят графици и се дават дежурства през почивните дни на територията на стопанството, основно около ромските махали. Засилен е също контрола към работата на дърводобивните фирми на територията на стопанството, чрез извършване на редовни проверки на сечищата по спазване на дисциплината на ползване. Правят се предписания и се поставят срокове за отстраняване и налагане на съответни санкции. Има задържани гаранции на изпълнителите на възложен дърводобив при неизпълнение на договорите и допуснати нарушения в обектите.

VII. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИЯ ПЛАН.

Изпълнението на Горскостопанския план на ТП ДГС „Алабак“ през 2021 год. по отношение на сечите е следното:

- Възобновителни сечи:
 - по ГСП - 26758 м³ стояща маса;
 - отсечени - 15839 м³ стояща маса;

- Отгледни сечи:
 - по ГСП - 63844 м³ стояща маса;
 - отсечени - 46177 м³ стояща маса;
- Технически сечи:
 - по ГСП - 3866 м³ стояща маса;
 - отсечени - 2303 м³ стояща маса;
- Принудителни сечи:
 - по ГСП - 1381 м³ стояща маса;
 - отсечени - 3495 м³ стояща маса;
- **Всички сечи:**
 - по ГСП - **95849 м³ стояща маса;**
 - отсечени - **67814 м³ стояща маса.**

От така представената информация се вижда, че като цяло превишение в годишното ползване през 2021 година не се констатира. Разгледано по видове сечи също няма превишение. Впечатление прави, че ползването от отгледни сечи е значително повече от ползването във възобновителните, както по разчет така и по отчет. Това се дължи на ограничаването на сечите в горите над 100-годишна възраст със заповед на Министъра на земеделието, както и на оставянето на част от тези гори като гори във фаза на старост и представителни образци.

По отношение на залесяването съответно почвоподготовката е предвидена площ от 54 дка годишно. Като разчет по финансов план за 2021 година не е заложено залесяване, тъй като през предходната година няма почвоподготовка, а почвоподготовката за следващата година е предвидена на площ 3 дка за възстановяване на гори пострадали от пожар в района на Елин връх. Изпълнено е 3 дка почистване и подготовка на почвата за залесяване. При проверки на терен в предвидените по ГСП площи за залесяване в десетгодишния период се констатира, че по-голяма част от тези площи са неподходящи за залесяване, като основно са се самовъзобновили и са пръснати на многобройни сравнително малки площи (напр. от короядни петна). Резултатите от тези проверки бяха обобщени и представени в ЮЦДП – Смолян. Също така след като се взеха предвид залесените площи през предходните години от действието на ГСП и се приспаднаха неподходящите (естествено възобновени), се получи, че за оставащия период на действие на ГСП следва да се прави по 2,4 дка годишно почвоподготовка и съответно залесяване. С това количество се залагат тези дейности по ГСП в изготвянето на финансовите планове на стопанството за следващите години.

Попълването на култури в ТП ДГС „Алабак” през 2021 год. е в размер на 25 дка редуцирана площ и е планирано и извършено съгласно резултатите от извършената есенна инвентаризация на културите през предходната година.

Отглеждането на култури за 2021 година по финансов план е предвидено в размер на 208 дка, а изпълнението е 138 дка, тъй като второто отглеждане е заложено да се изпълнява само при необходимост, след извършване проверка на терен.

Отглеждането на млади насаждения без материален добив по ГСП е 126 дка годишно. През 2021 година в ТП ДГС „Алабак” изпълнението на тази дейност е на 98 дка, тъй като през предходната е било 173 дка, което компенсира разликата.

По ГСП е заложено средно годишно направа и поддръжка на 8100 линейни метра минерализовани ивици за предпазване на горите от пожари, които са планирани основно около пътищата от републиканската пътна мрежа и покрай ЖП-линията. Съобразно действителното им състояние констатирано при извършени проверки на терен за 2021 година по финансов план е заложена и изпълнена поддръжка на съществуващи 5 545 л. м. минерализовани ивици.

VIII. ПРОМЕНИ В ГРАНИЦИТЕ, СОБСТВЕНОСТТА, ФУНКЦИОНАЛНОСТТА И ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИИ В РАМКИТЕ НА СТОПАНСТВОТО.

В ТП ДГС „Алабак” през 2021 година не се констатира движение по отношение на собствеността, като разпределението на общата горска площ е следното:

1. Горски територии – държавна собственост – 25 525 ха. Тази площ включва управляваните и стопанисвани от ДГС „Алабак” сертифицирани площи в размер на 25522,5 ха плюс 2,5 ха – площта на горски разсадник „Кемера”, който не е включен към сертификата.
2. Общинска собственост – 893 ха (извън сертификата).
3. Частна собственост на юридически лица – 19 ха (извън сертификата).
4. Частна собственост на физически лица – 566 ха (извън сертификата).

IX. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ (РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

В района на ТП ДГС „Алабак” гр. Велинград през 2021 год. по отношение на лесозащитата основен проблем представляват падналите тежки снегове и силния вятър, от които бяха повалени много дървета.

Своевременно са подавани сигнални листове и са съставяни поетапно предложения за предписания за одобряване от РДГ-Пазарджик и са изготвени инвентаризационни описи до 5 % от запаса на насажденията. В одобрените отдели са водени санитарни и принудителни сечи.

Нападенията от върхов корояд са обикновено на единични дървета по целите площи на насажденията.

Санитарни и принудителни сечи са водени и в насажденията, където има върхов корояд, трайно изсъхване на дъба, съхнене на бора, смърча, елата и на бука, снегоизвиване на стъблата, повреди от градушки, повреди от пожари, снеголом и снеговал в иглолистните и широколистни насаждения.

Горските стражари са извършвали лесопатологични наблюдения в охранителните си участъци и сигнализират своевременно с подаваните сигнални листове за степента на нападенията.

Към 31.12.2021 год. в електронната информационна система на *system.iag* и регистъра на ДГС „Алабак” са заведени 698 бр. сигнални листове за държавните горски територии, които са разпределени по вредители и други фактори, както следва:

- за върхов корояд – 32 бр.
- борова процесия – 23 бр.
- за съхнене на бора – 446 бр.
- за съхнене на смърча – 14 бр.
- за съхнене на елата – 4 бр.
- за съхнене по широколистните – 92 бр.
- за снеголом и снеговал в иглол. – 5 бр.
- за снеголом и снеговал в широкол. – 14 бр.
- за снегоизвиване на стъблата по широколистни – 35 бр.
- за градушка по широколистни – 18 бр.
- за пострадали гори от пожари – 13 бр.
- за горски разсадник – 2 бр.

На територията на ТП ДГС „Алабак” през 2021 г. е възникнал и е регистриран в информационната система на ИАГ един по-голям и значителен пожар в непосредствена близост до гр. Велинград и по-точно до ромския квартал Анезица, който беше гасен в продължение на дни е засегната площ 52 дка с унищожена горскодървесна растителност. През годината има частични запалвания на сухи треви и храсти с площ под 1 дка, които са изгасени моментално и не са нанесени поражения по горскодървесната растителност.

Като цяло здравословното състояние на горите на ТП ДГС „Алабак” е сравнително добро, изхождайки от процента на повредите спрямо общата горска площ.

Х. ПОЛЗВАНЕ / ДОБИВИ И ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС „АЛАБАК“.

1. Вид и количество на добитите продукти (вкл. Недървесни горски продукти).

През 2021 година са добити следните продукти от държавни горски територии, собственост на ТП ДГС „Алабак“:

- Дървесина – 61 644 м³ от различни категории и сортименти: трупи за бичене, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев;
- Листников фураж – 1400 м³.

2. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. е както следва:

Общо добита дървесина – 61 645 м³; реализирана дървесина 61 171 м³:

- на корен от местно население – 16 249 м³
- на корен от промишлен добив – 24 773 м³
- възложен добив (търговци) – 20 623 м³
- продажба на дървесина от склад – 20 149 м³

Изпълнението е на 100,19 % спрямо заложения разчет за годината.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии-държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти. Възлагането на добива на дървесина, както и продажбата на дървесина на корен и от склад за търговци са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда на цитираната наредба.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

За добива на дървесина през 2021 г. са сключени договори с фирми, които са запознати с изискванията на стандарта. В тръжните документи (в проекта на договор) за съответните процедури е заложено изискване за представяне на фактура за закупено защитно облекло, съответстващо на работните позиции.

3. Извършените лесокултурни дейности през 2021 г. са както следва :

. Разсадниковото производство обхваща Горски разсадник „Кемера“. През 2021 год. са произведени 109 949 бр. семенични фиданки, които са използвани както за обезпечаване на необходимостта от посадъчен материал за ТП ДГС „Алабак“, но също и за останалите стопанства от обхвата на ЮЦДП и за други външни лица и фирми.

. Почистване на площи и подготовка на почвата за залесяване – 3 дка.

. Попълване на горски култури – 25 дка.

. Отглеждане на култури – 138 дка, като в това число е включено двукратно отглеждане на едногодишните, като второ отглеждане е извършено в част от подотделите, където е необходимо и еднократно отглеждане на две-, три- и четири годишните горски култури.

. Отглеждане на млади насаждения без материален добив на площ от 98 дка.

. Маркирани са 80 136 куб.м стояща маса, като в т. ч. са включени и редовния лесосечен фонд за 2022 година, както и допълнителни количества за 2021 година от пострадалите насаждения – основно санитарни сечи.

. Поддържане на 5 545 м съществуващи минерализовани ивици.

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба.

5. През 2021 г. е извършван ремонт на съществуващи горски пътища съгласно заложеното по одобрените технологични планове, като за опазване на същите фирмите, извършващи горскостопански дейности, са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства. За годината са издадени 240 бр. разрешителни за достъп на техника до ГТ.

XI. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ И ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ

Разработени са формуляри за мониторинг на ВКС и биологичното разнообразие на територията на ТП ДГС „Алабак”.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление.

При разработване на доклада за ГВКС са установени следните застрашени, изчезващи и ендемични видове – ВКС 1.2:

Животински видове:

Кафява мечка /*Ursus arctos*/ (ВКС 1.2 и 1.3) - не може да се установи точен брой индивиди. Намират се само следи и изпражнения. Като се има предвид начина на живот може да се каже, че един индивид не живее само в границите на едно стопанство.

Дива коза /*Rupicapra rupicapra*/ (ВКС 1.2) - не са установени точен брой индивиди за 2021 г., тъй като обитават основно територията на съседното ДЛС Чепино в района на скалите на бившата мраморна кариера Лепеница. Понякога част от тях преминават и в територията на ДГС „Алабак”. Потенциално са застрашени от хищници и браконьерство.

Глухар /*Tetrao urogalus*/ (ВКС 1.2 и 1.3) - установени през 2017 г. 5 бр. индивиди – 2 мъжки и 3 женски по време на пролетна таксация на дивеча. През 2021 г. няма установени индивиди по време на таксация на дивеча. Виждат се само следи.

Растителни видове:

В доклада за ГВКС са следните растителни видове с природозащитен статус, установени на територията на ДГС „Алабак”:

Растителен вид	Ендемит	ЗБР (приложение)	ЧКБ	IUCN	CITES
Жълт планински крем – <i>Lilium jankae</i> Kern.	Балкански субендемит	III	P		
Родопски крем – <i>Lilium rhodopaeum</i> Delip.	Балкански	III	P		
Гръцка ведрица – <i>Fritillaria graeca</i> Boiss.	Балкански	III	P		
Източна ведрица – <i>Fritillaria orientalis</i> Adams.		III	P		
Снежно кокиче – <i>Galanthus nivalis</i> L.		III	3		+
Оливиеров минзухар – <i>Crocus oliveri</i> J. Gay.	Балкански	III	P		
Шлемов салеп – <i>Orchis militaris</i> L.		III	P		
Обикновена кандилка – <i>Aquilegia vulgaris</i> L.		IV	P		
Горска съсънка – <i>Anemone sylvestris</i> L.		III	3		
Костова тлъстига – <i>Sedum kostovii</i> Stef.	Български	III	P	R	
Ресничест дебелец – <i>Sempervivum ciliosum</i> Craib.	Балкански	III	P		
Петров кръст – <i>Lilium martagon</i> L.		IV			
Родопска горска майка – <i>Lathraea rhodopea</i> Dingle	Балкански	III	P	R	
Панчичева пищялка – <i>Angelica pancicii</i> Vand.	Балкански		P		
Есенно ботурче – <i>Cyclamen hederifolium</i> Ait.		IV			
Лудо биле – <i>Atropa belladonna</i> L.			P		
Поречолистен лопен – <i>Verbascum roripifolium</i> Hal.	Балкански		P		
Пухест лопен – <i>Verbascum eriophorum</i> Godr.	Балкански	III			

Общо 15 растителни вида са установени на територията на ДГС „Алабак”, които попадат в списъка с видове, приложен в Закона за биологичното разнообразие. В

приложение III със статут «защитени» са включени 12 от растенията, а останалите 3 са записани в приложение IV, намиращи се в режим на опазване и регулирано ползване.

От трите категории - „изчезнал” (И), „застрашен” (З) и „рядък” (Р) вид, посочени в

Червената книга на България (том I, 1984г.) на територията на ДГС „Алабак” при проведените проучвания са установени общо 15 вида (2 от категорията „застрашен” и 13 от категорията „рядък”).

В списъка на Международен съюз за опазване на природата (IUCN) с категория „рядък” са включени два вида.

Според Конвенцията за международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) един от видовете (снежно кокиче – *Galanthus nivalis* L.) е включен в списъка за опазване в България.

Всичките описани дотук растителни видове са инвентаризирани на 100 % в миналогодишния мониторинг за 2020 г. Находищата са в добро и задоволително състояние. Не се наблюдава влияние от антропогенна намеса. Съгласно указанията за мониторинг инвентаризацията на тези находища трябва да се извършва минимум веднъж на пет години.

В ТП ДГС „Алабак” през 2021 год. е извършен годишен мониторинг по документи на **ВКС 2** – Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт. Ползвани са горскостопанският план на стопанството, годишният план за ползване на дървесина, одобрените през годината план-извлечения за сечите непредвидени по ГСП и др. В тази консервационна стойност попада цялата сертифицирана площ на стопанството. Не се констатира допълнителна антропогенна фрагментираност на територията на стопанството. Изкуственото залесяване е сведено до минимум, като през 2020 год. няма почвоподготовка и съответно през 2021 год. не е извършено залесяване, като се залага на естественото възобновяване. По този начин се разчита на естествено възстановяване и върху част от горска площ на възникналия през 2021 година пожар в ГСУ „Чепино” в близост до гр. Велинград, кв. Анезица (ромската махала) и се предвижда изкуствено залесяване само на невъзобновените площи. В подотделите, в които се извършва сеч, задължително се оставя мъртва дървесина и биотопни дървета, които се обозначават на терен. Работи се също така активно по отношение на превантивната дейност за недопускане на екстремни събития като пожари или каламитети. Контролират се и се спазват мерките за пожарна безопасност. Своевременно се извършват санитарни и принудителни сечи с цел недопускане развитието на каламитети.

През 2021 год. е извършен е мониторинг на **ВКС 4** - Екосистемни услуги от критично значение. Основни екосистемни услуги от критично (незаменимо) значение в определени ситуации вкл., опазване на водосбори и контрол на ерозията на уязвими почви и склонове. Не се констатира нарушения. В резултат на проверките на терен са попълнени формуляри, както следва:

- ВКС 4.1 – Гори - единствени източници на питейна вода – 5 бр. формуляри;
- ВКС 4.3 – Гори с решаващо противоерозионно значение (наклон над 30 градуса).

Попълнени са 6 бр. формуляри. Няма констатирани увреждания.

➤ ВКС 4.5 – Гори с решаващо значение за състоянието на селскостопанските дейности (земеделие, рибни запаси) и за защитата на инфраструктурните обекти. Попълнени са 3 бр. формуляри за подотдели от защитната ивица на ЖП-линия. Проверените площи са в добро състояние.

При извършения мониторинг на **ВКС 6** – Културни ценности, са разгледани общо шест обекта – пет параклиса и един църковен храм, описани в доклада за ГВКС. Попълнени са формуляри за всички обекти. Описаните площи включват не само подотдел, в който попада мястото, но и съседни подотдели. Състоянието им е добро. Съобразява се да не се променя ландшафта на района чрез лесовъдски мериприятия или друга човешка намеса.

Извършеният мониторинг в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Алабак” показва, че до момента горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики за стопанисване.

XII. ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОБРАЗЦИ ОТ ЕСТЕСТВЕНИ ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ

Представителните образци от естествени горски екосистеми включващи и горите във фаза на старост (ГФС) за ТП ДГС „Алабак” са представени подробно в Приложение № 1 към изготвения през 2018 година Доклад за горите с висока консервационна стойност – актуализиран впоследствие към 31.05.2022 год., публикуван и предоставен за съгласуване със заинтересованите страни и общности. В така разработения списък са включени единадесет типове горски екосистеми, от които десет са типове гора и една група от тревни екосистеми. От всяка от десетте типа гора минимум 5 % са включени в ГФС и минимум 10 % са в представителните образци от естествени горски екосистеми. Описаните тревни екосистеми – естествени формации от треви и храсти са включени изцяло в представителните образци.

Процедурата за мониторинг на ГВКС на ТП ДГС „Алабак” през 2021 година включва текущ контрол – непрекъснати проверки на терен от служители на стопанството, при които се попълват формуляри за мониторинг на ВКС и биологичното разнообразие.

При мониторираните екосистеми (ВКС 3) не са констатирани проблеми по отношение на здравословното състояние, сукцесионни процеси или други негативни тенденции.

Извършена е актуализация на Приложение № 1 към Доклада за ГВКС на ТП ДГС „Алабак” към 31.05.2022 год., тъй като е разработен по време на действие на предходния лесоустройствен проект на стопанството и се получава разминаване в наименованията и площите на част от подотделите със сега действащия горскостопански план на ТП ДГС „Алабак”, както и поради определена динамика в структурата и състава на насажденията.

XIII. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ТП ДГС „АЛАБАК” ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

След приключване на горскостопанските дейности през 2021 год. е извършена оценка на въздействието на дейностите върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП ДГС „Алабак”. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации:

1. Кратък преглед на използваните лесовъдски системи и процесите на възобновяване.

В последните години в ТП ДГС „Алабак” се залага все повече на лесовъдски системи базирани на естественото възобновяване на гората, като изкуственото залесяване се свежда до минимум (2 дка средно годишно). През 2021 год. не е планирано и съответно извършване на залесяване. По този начин се разчита на естествената гора, възобновена без човешка намеса и много по-устойчива в условията на средата.

2. Наличие и разпространение на инвазивни видове.

В ТП ДГС „Алабак” има разработени следните документи в тази насока:

- Списък на инвазивните видове установени на територията на стопанството;
- Програма за мониторинг и контрол на инвазивните видове;
- Доклад за разпространението на инвазивните видове на територията на ТП ДГС „Алабак” през 2020 год.

От така изброените документи става ясно, че в обхвата на стопанството от инвазивните видове се среща само Бялата акация – *Robinia pseudoacacia*. Като цяло площта на горите заети с акация е 50,4 ха, което представлява по-малко от 0,2 % от сертифицираната площ на ТП ДГС „Алабак”.

Не се наблюдава разширяване на акациевите култури.

3. В ТП ДГС „Алабак” през 2021 год. е извършен мониторинг на видове и екосистеми от ГВКС и представителните образци от естествени горски екосистеми. Резултатите са описани подробно по-горе в т. XI и т. XII от настоящия доклад.

4. Негативни въздействия от използване на биологични агенти, пестициди и торове няма, тъй като в държавните горски територии на ТП ДГС „Алабак” не са използвани препарати за растителна защита с изключение на разсадника, който е извън сертифицираната площ и в него са използвани само разрешени препарати при спазване на всички нормативни изисквания.

5. Природни бедствия в резултат от горскостопанските дейности в ТП ДГС „Алабак” не са констатирани.

6. Негативни въздействия върху водни ресурси вследствие на проведените горскостопански дейности в ТП ДГС „Алабак” не са наблюдавани. При наличие на водни течения са дефинирани мерки за опазване в листа за предварителна оценка. Мерките са записани и след маркиране в карнет-описа и технологичния план на насаждението.

7. Няма негативни въздействия върху почвите (ерозия, уплътняване, замърсяване и др.) вследствие на проведените горскостопански дейности.

8. Състоянието на постоянните и временни горски пътища се поддържа в добра форма с наличната в стопанството техника – два броя колесен багер товарач, един верижен багер и един камион самосвал.

През 2021 г. е извършван ремонт на съществуващи горски пътища съгласно заложеното по одобрените технологични планове, като за опазване на същите се изграждат отводнителни канавки, използват се скари за преминаване през водни течения и фирмите, извършващи горскостопански дейности, са информирани и им са издавани разрешителни за достъп за превозните средства. За годината са издадени 240 бр. разрешителни за достъп на техника до горски територии – държавна собственост.

Тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани или са поставени купчини от клони, изискванията и начина са описани в изготвените карнет-описи и технологични планове.

9. По отношение на отпадъците в горските територии ръководството на стопанството се отнася много сериозно и са предприети конкретни действия.

Направени са дървени кошове за отпадъци, които са поставени по маршрута от Велинград до м. Начовото, тъй като това е любима дестинация за туристите – жители и гости на курортния град, с цел да не се създава предпоставка за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

Изпратено е писмо до Кмета на Община Велинград, като чрез него да се запознаят и кметовете на малките населени места в общината. С писмото се иска съдействие не само за почистване на евентуални замърсявания, но и за постигане на по-голяма информираност чрез кметовете до местното население по отношение на недопускането на изхвърляне на битови отпадъци на нерегламентирани места и особено в горските територии. Тук съществен проблем се оказва фактът, че в територията на ТП ДГС „Алабак” попадат както общинският център гр. Велинград също и петнадесет землища от общината с над двадесет населени места между горските територии. Затова превенцията е от съществено значение.

XIV. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА СРЕДА.

ТП ДГС „Алабак” има изготвена, одобрена от директора и публикувана на сайта на предприятието социална оценка от 2018 година, която се съгласува с всички заинтересовани страни от списъка.

Във връзка с дейността по управление на ТП ДГС „Алабак” през 2021 год. не са постъпвали жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни.

При осъществяване на всички дейности в горските територии на ТП ДГС „Алабак” не се оказват негативни въздействия върху източниците на питейна вода и други ползвания на водни ресурси, като са взети превантивни мерки за недопускане на подобни въздействия и за напред особено при осъществяване на основната дейност – дърводобива.

При ползването на дървесина 30 % от количествата се предоставят на местни фирми при спазване на изискванията на Закона за горите и всички подзаконовни нормативни изисквания. Ползването на недървесни продукти се извършва изцяло от местното население на Община Велинград, като точните количества са посочени в т. X, т. 1 от настоящия доклад.

Снабдяването с дърва за огрев на местното население от общината също се извършва основно от ТП ДГС „Алабак”, тъй като почти всички населени места са в териториалния обхват на стопанството. През 2021 година чрез продажба по ценоразпис по списъците от кмета на общината и кметовете на населени места са предоставени общо 34 597 пр. куб. м. дърва за огрев, в т.ч. 7 281 пр. куб. м. добити на склад и 27 316 пр. куб. м. на корен.

В границите на ТП ДГС „Алабак” съществуват 6 обекта в горски територии, или граничещи с такива, които са включени към ВКС 6. Това са пет параклиса и един църковен храм. Стопанисват се съгласно всички изисквания и в близост до тях не се провеждат стопански мероприятия с изключения на сечи за отстраняване на опасни за безопасността на хората дървета. Мониторингът на тези обекти се извършва съгласно препоръките и указанията от доклада за ГВКС. Обектите са в добро състояние и са представени по наименование и местоположение в следната таблица:

№	Вид на обекта	Име	Местоположение
1.	Параклис	Св. Георги	345 4
2.	Параклис	Св. Илия	38 б
3.	Параклис	Св. Никола	347 б, г, ч, 2
4.	Параклис	Св. Илия	392 в; 432 м, н, 1
5.	Параклис	Св. Спас	29 9; 30 л
6.	Църковен храм	Св. Георги	20 а, 1, 2; 332 д; 337 п, 2; 338 а, 1, 2;

XV. ПРОМЕНИ В ОКОЛНАТА СРЕДА.

Като цяло за периода на извършения мониторинг на ТП ДГС „Алабак” през 2021 г. не са констатирани значими промени в околната среда.

Разработени са формуляри за мониторинг на ВКС и биологичното разнообразие на територията на ТП ДГС „Алабак”. Резултатите от извършения мониторинг на ВКС 1.2 и 1.3 са разгледани подробно по-горе в т. XI от настоящия доклад.

Резултатите от извършения мониторинг на редки и застрашени местообитания според ВКС 3 от Доклада за ГВКС на ТП ДГС „Алабак” са представени в т. XII от настоящия доклад.

За територията на стопанството през ревизионния период на мониторинга не е констатирано заличаване или обявяване на нови защитени зони. Няма също така и големи природни нарушения.

В заключение може да се каже, че основните предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления – екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и управлението на горите от ТП ДГС „Алабак”, насочено към всички заинтересовани страни.

Изготвил: *.....П.....
/ инж. Младен Палов /

* *Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679)*